

Študijné materiály o GPP

7.4. *Interiérové upratovacie služby*

Študijné materiály o GPP

Modul 1: Úvod

Modul 4: Hodnotenie
potrieb

Modul 2: Strategické
aspekty GPP

Modul 5: Obehové
obstarávanie

Modul 3: Právne
aspekty GPP

Modul 6: Zapojenie
trhu

Modul 7: Prevádzkový
(interiérové upratovacie služby)

Environmentálne vplyvy

Životný cyklus čistiacich prostriedkov/služieb

- **Ťažba a spracovanie surovín** > neobnoviteľné zdroje, emisie CO₂, znečistenie
- **Výroba** > znečistenie
- **Distribúcia** > emisie CO₂
- **Používanie** > emisie CO₂, využívanie vody, účinky na zdravie
- **Likvidácia** > znečistenie, odpad

Environmentálne vplyvy

Rozhodnutia ktoré vplyvajú na dopad na životné prostredie

- Zloženie čistiaceho prostriedku a použitie surovín
- Spotreba energie a vody počas používania
- Vypúšťanie odpadových vôd
- Tvorba odpadov

Rozsah pôsobnosti

Čo obsahujú kritériá GPP EÚ

- Bežné interiérové profesionálne **upratovacie služby**
- **Čistenie sklenených povrchov**, ktoré možno dosiahnuť bez použitia špeciálneho vybavenia
- **Čistiace prostriedky/vybavenie**

Hodnotenie potrieb

Definovanie skutočných potrieb čistenia

Tri základné otázky:

- Aké priestory majú byť upratané?
- Sú potreby čistenia a frekvencia čistenia týchto miest rozdielne?
- Akú úroveň kvality čistenia tieto priestory vyžadujú

Doložky o plnení zmluvy

Počas životnosti upratovacej služby môže byť tiež potrebné a zdokonalené environmentálne manažérstvo a školenie zamestnancov.

Pre viac informácií pozri [Kritériá GPP](#).

Príklad: obstarávanie upratovacích služieb na základe požiadaviek na kvalitu (CSCU, Španielsko)

Viac informácií: Modul 4: Hodnotenie potrieb

Prehľad

Prístup GPP EÚ k interiérovým upratovacím službám

- Vyžadovať od poskytovateľa služby kľúčové kompetencie, opatrenia environmentálneho manažmentu a praktiky
- Vyžadovať adekvátne a časté školenie personálu poskytovateľa služby
- Vyžadovať používanie čistiacich prostriedkov so zníženým vplyvom na životné prostredie
- Podporovať nákup koncentrovaných čistiacich prostriedkov
- Vyžadovať používanie čistiacich prostriedkov so zníženým environmentálnym vplyvom (vrátane výrobkov z mikrovlákien)
- Vyžadovať používanie energeticky úsporného elektrického čistiaceho vybavenia (vrátane vysávačov)
- Vyžadovať dodávanie spotrebného tovaru so zníženým environmentálnym vplyvom.

Kritériá GPP EÚ

Interiérové upratovacie služby (2018)

Príklady:

- **Výberové kritériá (VK)** – demonštrovanie kompetencií a skúseností s poskytovaním interiérových upratovacích služieb šetrných k životnému prostrediu
- **Technické parametre (TP)** – využívané čistiace prostriedky musia spĺňať kritériá 1 a 4 environmentálnej značky EÚ pre prostriedky na čistenie tvrdých povrchov
- **Kritériá udeľovania (KU)** – body sú udeľované na základe kvality systému environmentálneho manažérstva, ktorý sa uchádzači zaväzujú zaviesť pri plnení zmluvy
- **Doložky o plnení zmluvy (DPZ)** – upratovací personál musí mať k dispozícii vhodné dávkovacie a riediace zariadenia

Všetky kritériá môžete nájsť na:

[Kritériá GPP EÚ pre interiérové upratovacie služby](#)

Overovanie

Overovanie dodržiavania kritérií GPP pre upratovanie

Čo treba žiadať?

- Protokoly o skúške/údaje získané z pozorovania
- Environmentálne značky/overenie treťou stranou
- Dokumentáciu potvrdzujúcu súlad s požiadavkami
- Popis zavedených systémov
- Karty bezpečnostných údajov/návod na použitie
- Popis a referencie predchádzajúcich skúseností

Kedy?

- Dodržiavanie kritérií GPP by sa malo hodnotiť počas hodnotenia uchádzačov a počas štádia plnenia zmluvy.

Plnú verziu návodu kontroly nájdete na:

- [Kritériá GPP EÚ pre interiérové upratovacie služby](#)

Overovanie

Príklady z kritérií

TP1.1 Používanie čistiacich prostriedkov s environmentálnou značkou

Základné kritérium: Nasledujúce typy čistiacich prostriedkov (*zoznam čistiacich prostriedkov, ktorý určí verejný obstarávateľ*), ktoré budú používané pri plnení zmluvy, by mali spĺňať kritériá 1 (toxicita vo vzťahu k vodným organizmom) a 4 (vylúčené alebo obmedzené látky) environmentálnej značky EÚ pre prostriedky na čistenie tvrdých povrchov

Overovanie: Uchádzač musí poskytnúť zoznam čistiacich prostriedkov, ktoré budú pri plnení zmluvy používané, a dokumentáciu, ktorá dokladuje zhodu.

Prostriedky označené environmentálnou značkou EÚ pre prostriedky na čistenie tvrdých povrchov sa budú považovať za vyhovujúce.

Overovanie

Príklady z kritérií

KU3 Systémy environmentálneho manažmentu

Body sú udeľované na základe kvality systému environmentálneho manažérstva, ktorý sa uchádzači zaväzujú zaviesť pri plnení zmluvy.

(Zoznam opatrení systému environmentálneho manažmentu, ktoré sa majú hodnotiť, nájdete v [Kritériách GPP EÚ pre interiérové upratovacie služby](#))

Overovanie: Uchádzač musí poskytnúť opis opatrení ktoré zavedie, aby splnil požiadavky systému environmentálneho manažmentu.

Systémy environmentálneho manažmentu certifikované podľa normy ISO 14001 sa budú považovať za spĺňajúce body a) – d) opatrení, ktoré by sa mali zaviesť.

Systémy environmentálneho manažmentu registrované pod EMAS sa budú považovať za spĺňajúce všetky body uvedené v kritériách.

Trhová dostupnosť

Overovanie udržateľných upratovacích služieb a prostriedkov

Kritériá GPP pre upratovacie služby môžu byť overené environmentálnou značkou EÚ pre:

- Interiérové upratovacie služby (nová)
- Prostriedky na čistenie tvrdých povrchov (udelených 3901)
- Textilné výrobky (udelených 2625)
- Zmývateľné kozmetické výrobky (udelených 2205)

Na dôveryhodnosti záleží!

- Pre upratovanie existujú aj iné environmentálne značky, ale ich kvalita sa môže líšiť – obstarávatelia by mali siahnuť po environmentálnych značkách „Typu I“, t.j. **overených treťou stranou a pridelených na základe nákladov na životný cyklus.**
- **Viac o environmentálnych značkách nájdete v module 3 (právne aspekty).**

Pre viac informácií o výrobkoch a službách označených environmentálnou značkou EÚ navštívte [Katalóg výrobkov Environmentálnej značky EÚ](#)

Využívanie environmentálnych značiek v GPP

Pridávanie ďalších kritérií do vášho tendru

Rovnako ako overovanie, aj environmentálne značky Typu I môžu byť zdrojom ďalších kritérií

Niektoré kritériá environmentálnych značiek – **ale nie všetky** – sa môžu použiť v tendri.

Napríklad, environmentálna značka EÚ pre interiérové upratovacie služby

- ✓ *Kritérium O8*: Žiadateľ vymenuje manažéra služieb a zriadi postupy na monitorovanie, posudzovanie a zlepšovanie kvality upratovania
- ✗ *Kritérium M6*: Uchádzač poskytne zamestnancom spôsob triedenia tuhého odpadu na vhodné kategórie odpadu v **priestoroch uchádzača**.

Kritériá environmentálnej značky EÚ pre textilné výrobky nájdete v – [Rozhodnutí komisie 2018/680/EÚ](#)

Právne predpisy podporujúce GPP

Nariadenie REACH 1907/2009/ES

REACH kladie zodpovednosť identifikovať a spravovať riziká, ktoré predstavujú chemikálie, a poskytnúť používateľom bezpečnostné informácie, na spoločnosti (namiesto verejných orgánov).

Chemikálie, ktoré sú karcinogénne, mutagénne alebo poškodzujúce reprodukciu, alebo ktoré sú perzistentné, bioakumulatívne a toxické, môžu byť označené ako **Látky vzbudzujúce veľmi veľké obavy (SVHC) a pridané na kandidátsky zoznam REACH.**

Na žiadosť spotrebiteľov majú spoločnosti právnu požiadavku hlásiť koncentrácie SVHC vyššie ako 0,1%.

Viac informácií v:

- [Kandidátskom zozname SVHC REACH](#)

Náklady na životný cyklus

LCC Interiérových upratovacích služieb

LCC = berie do úvahy všetky náklady, ktoré vzniknú počas životného cyklu výrobku, práce alebo služby.

Mzdy zamestnancov predstavujú najväčší podiel nákladov na upratovacie služby, čo znamená:

- Náklady na zelené výrobky nevplývajú na celkové náklady
- Zelené spôsoby umývania môžu znížiť celkový čas umývania a znížiť náklady

Príklad LCC: Textilie z mikrovlákién

- Drahší výrobok vedie k cca. **1% navýšeniu nákladov**
 - Zvýšená účinnosť výrobkov vedie k cca. **10% zníženiu pracovného času zamestnancov**
- = 9% celkové zníženie LCC**

Viac o LCC upratovacích služieb nájdete v [správe o technickom pozadí](#).

Ďalšie informácie

Príklad: obstarávanie upratovacích služieb na základe požiadaviek na kvalitu (CSCU, Španielsko)

Zavedenie zelených kritérií do zmluvy o upratovacích službách
(Národná garda pre životné prostredie, Rumunsko)

Zelené obstarávanie čistiacich prostriedkov (Mesto Ghent, Belgicko)

**Pomocný program
GPP**

Pre ďalšiu podporu
ohľadom GPP,
kontaktujte
bezplatný

Pomocný program
EÚ

Študijné materiály pre Európsku komisiu zostavili ICLEI - Miestne samosprávy za udržateľnosť

Autor modulu: ICLEI – Miestne samosprávy za udržateľnosť

Vlastník, Editor: Európska komisia, GR pre životné prostredie, 2019

Fotografie: s povolením Pixabay.com pod Creative Commons CCO

Upozornenie: Tieto študijné materiály sú orientačné dokumenty služieb Komisie a nemožno ich považovať za akokoľvek záväzné pre túto inštitúciu. Ani Európska komisia ani žiadna osoba konajúca v mene komisie nenesie zodpovednosť za prípadné využitie informácií obsiahnutých v tomto dokumente.